Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Nr. 47.

1938.

Gazeta Urzędowa
POWIATU KATOWICKIEGO

Redakcja i Administracja: Katowice — Wydział Powiatowy, ul. Marsz. Piłsudskiego nr. 45, III. piętro pokój nr. 36 — tel. 139-91 — konto P. K. O. 300.235.

Za redakcję: Alojzy Maligłówka — Wydział Powiatowy.

Katowice, sobota, dnia 26 listopada 1938 r.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Zarządzenia władz.

OKÓLNIK Nr. 42

z dnia 4 listopada 1938 r.

o zabezpieczeniu i zapewnieniu pracy osobom, pełniącym służbę w oddziałach Obrony Narodowej.

(Nr. Pers. I. 107-18).

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę

Oddziały Obrony Narodowej są częścią składową Sił Zbrojnych (art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym — Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220), służba zaś w tych oddziałach jest całkowicie równorzędna ze służbą w wojsku stałym i marynarce wojennej.

Celem, dla którego zostały zorganizowane oddziały Obrony Narodowej, jest podniesienie stanu liczebnego wojska w czasie pokoju możliwie niewielkim nakładem kosztów, a przez to wzmożenie obronności Państwa.

Jednostki Obrony Narodowej różnią się jednak tym od jednostek wojska stałego, że żołnierze Obrony Narodowej nie są skoszarowani i pozostają w swoich domach, przy swoich warsztatach pracy, a w oddziałach Obrony Narodowej zbierają się tylko na zarządzone ćwiczenia lub w razie potrzeby postawienia ich w gotowości bojowej.

Z tego powodu sprawność organizacyjna jednostek Obrony Narodowej, których członkowie pełnią służbę w formie doraźnych lub okresowych ćwiczeń i nie są skoszarowani, wymaga, aby ich skład ulegał jak najmniejszym zmianom. Stąd wyłania się zagadnienie zabezpieczenia i zapewnienia pracy osobom, powołanym do tych jednostek w miejscu ich zamieszkania.

Wprawdzie art. 134—136 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym zawierają przepisy o zabezpieczeniu pracy osobom powołanym do służby wojskowej lub na ćwiczenia, zakazując pracodawcom wypowiadania i rozwiązywania umów o pracę z tytułu powołania, jednakże wobec negatywnego stosunku niektórych pracodawców do członków jednostek Obrony Narodowej, zachodzi potrzeba podjęcia szerszej akcji uświadamiającej oraz dopilnowania ścisłego przestrzegania tych przepisów.

Zagadnienie zapewnienia pracy członkom jednostek Obrony Narodowej, t. j. zatrudnienia tych członków w miejscu ich zamieszkania, jest postulatem, którego urzeczywistnieniu winna być poświęcona największa uwaga.

W związku z tym Pan Prezes Rady Ministrów okólnikiem z dnia 18 marca 1938 r. Nr 102-28/1 zarządził wdrożenie w porozumieniu z władzami wojskowymi odpowiedniej akcji w oparciu o następujące wskazania:

1) uświadamianie o istocie organizacji Obrony Narodowej,

2) zapewnienie współpracy w omawianej akcji z władzami wojskowymi wszystkich czynników rządowych, samorządowych i społecznych,

3) wpływanie na pracodawców w sprawie zabezpieczenia i zapewnienia pracy członkom jednostek Obrony Narodowej,

4) wykonywanie kontroli przestrzegania przepisów art. 134 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym w sprawie zabezpieczenia pracy osobom powołanym do służby w jednostkach Obrony Narodowej,

5) interweniowanie w każdym przypadku zwolnienia z pracy lub szykanowania pracowników za ich przynależność do jednostek Obrony Narodowej,

6) wydanie odpowiednich zaleceń co do zatrudnienia na miejscu osób zaliczonych do jednostek Obrony Narodowej.

Podając powyższe do wiadomości i stosowania w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych zarządzam co następuje:

P. P. Wojewodowie i P. Komisarz Rządu na m. st. Warszawę:

1) w porozumieniu z właściwymi Dowódcami Okręgów Korpusów niezwłocznie wdrożą odpowiednią akcję,

2) zainteresują się tym, czy wszystkie osoby pełniące służbę w oddziałach Obrony Narodowej mają zatrudnienie,

3) dołożą wszelkich starań, aby osoby te nie pozostawały bez pracy.

Ze względu na charakter i zadania oddziałów Obrony Narodowej służba wojskowa w tych oddziałach opierać się musi przedewszystkim na dobrej woli jednostek i ich wysokim poczuciu żołnierskiego i obywatelskiego obowiązku. Dlatego do tej służby powołuje się najlepszych żołnierzy, obywatelsko wyrobionych i państwowo pewnych. Poza tym służba w tych oddziałach dla wielu żołnierzy, a szczególnie dla rezerwistów, jest właściwie służbą nadobowiązkową, bo w wojsku stałym nie byliby już powoływani na ćwiczenia.

Jeśli mimo to, żołnierz Obrony Narodowej pełni swą służbę z całkowitym oddaniem, to oprócz uznania społeczeństwa ma prawo spodziewać się, że służba ta nie narazi jego i jego rodziny na straty materialne. W rzeczywitości jednak służba w oddziałach Obrony Narodowej naraża żołnierza na takie straty.

Większość bowiem żołnierzy Obrony Narodowej to robotnicy płatni dziennie, posiadający na utrzymaniu rodzinę. Przepisy prawne nie zabezpieczają im wynagrodzenia za dni ćwiczeń, a otrzymywany żółd i zasiłki dla rodzin są zbyt małe, by choć w części pokryć utracony zarobek.

Ministerstwo Spraw Wojskowych uwzględniając trudne położenie rodziny robotnika, powołanego na ćwiczenia wojskowe, która w myśl obowiązujących przepisów prawnych (rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 września 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr 109, poz. 926) otrzymuje zasiłek według norm od 60 do 130 groszy dziennie, wydało zarządzenie (L. 5198/P. W./Dz. Rozk. 20/29) następującej treści:

„W razie powołania robotnika na ćwiczenia wojskowe — utrzymywani przez niego członkowie rodziny, jeśli zostaną zakwalifikowani przez właściwy urząd gminny (magistrat) jako uprawnieni do pobierania zasiłków w myśl rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 109, poz. 926), mają prawo otrzymać z danego zakładu wojskowego (wytwórni, instytucji) w okresie trwania ćwiczeń żywiciela rodziny i za cały czas przez który otrzymują zasiłki ustawowe, dodatkowe zasiłki według następujących norm:

a) jedyny członek będący na utrzywaniu rezerwisty 40%

b) rodzina złożona z 2 osób 50%

c) rodzina złożona z więcej niż 2 osób 60% płacy gwarantowanej za każdy normalny dzień roboczy."

Z należności tych należy potrącić zasiłki ustawowe, wypłacane przez urząd gminny (magistrat)."

Zalecam w podobny sposób uregulować wypłatę zarobków za dni ćwiczeń w oddziałach Obrony Narodowej również robotnikom zatrudnionym w zakładach i instytucjach administracji spraw wewnętrznych i samorządu terytorialnego, przy czym zakłady i instytucje wypłacające zasiłki winny w każdym poszczególnym wypadku informować się we właściwym zarządzie gminnym (miejskim), czy i w jakiej wysokości został przyznany rodzinie pracownika zasiłek ustawowy.

Straty poniesione z tego tytułu będą minimalne, ponieważ ilość takich płatnych dni ćwiczeń w oddziałach Obrony Narodowej w ciągu roku nie przekroczy 26 dni, a poza tym ilość żołnierzy Obrony Narodowej jest stosunkowo niewielka.

Należy podkreślić, że wiele instytucji i pracodawców prywatnych odniosło się przychylnie do tej sprawy i bez jakiegokolwiek nacisku wypłaca swoim robotnikom zarobki za dni ćwiczeń w oddziałach Obrony Narodowej, traktując poniesione przez to straty jako pewnego rodzaju świadczenia na Fundusz Obrony Narodowej.

Z uwagi na duże znaczenie dla sprawy obrony Państwa jednostek Obrony Narodowej przywiązuję wielką wagę do należytego wykonania niniejszego zarządzenia.

(—) **Nakoniecznikow-Klukowski**
Za Ministra
Podsekretarz Stanu.

(Przedruk z Dz. Ust. Min. Spr. W. nr 33, z dnia 10. XI. 1938)

OKÓLNIK Nr. 43

z dnia 5 listopada 1938 r.

o zatrudnianiu i zwalnianiu ze służby osób zasłużonych w działalności niepodległościowej.

(Nr Pers. I-1101-19)

Do

P. P. Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu, Dyrektora Państwowych Zakładów Wodociągowych na Górnym Śląsku w Katowicach i Redaktora Gazety Administracji.

I. (1) Ustawa z dnia 2 lipca 1937 r. o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 464) w art. 2 stanowi, że osoba odznaczona Krzyżem Niepodległości z Mieczami, Krzyżem Niepodległości lub Medalem Niepodległości oraz osoba nie odznaczona, która udowodni czynny udział w walkach o niepodległość, przy równych kwalifikacjach zawodowych, ma pierwszeństwo przy obsadzaniu stanowisk w urzędach, przedsiębiorstwach i zakładach państwowych i samorządowych oraz w przedsiębiorstwach i zakładach przez Państwo subwencjonowanych lub koncesjonowanych.

(2) Mając na uwadze, że jednym z warunków do uzyskania pracy jest zdatność do niej pod względem stanu zdrowia i fizycznego uzdolnienia i pragnąc uchronić uczestników walk o niepodległość od stawiania im pod tym względem zbyt surowych wymagań, rozporządzenie wykonawcze do powoła-

nej ustawy z dnia 4 stycznia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 27) zawarło w § 2 postanowienie, iż uczestnika walk o niepodległość uważa się za zdolnego do pracy, jeżeli nie ukończył 65 lat życia i utracił nie więcej niż 66²/₃% zdolności zarobkowej.

(3) Norma ta ma w całej pełni zastosowanie przy przyjmowaniu uczestników walk o niepodległość do służby we władzach i urzędach państwowych w charakterze pracowników kontraktowych. Natomiast przy zawiązywaniu z nimi stosunku publiczno-prawnego obowiązują odpowiednie przepisy służbowe. Jednak przy stosowaniu i tych przepisów powinien być zachowany należyty umiar: gdy bowiem chodzi o spowodowane ofiarną walką lub działalnością o odzyskanie niepodległego bytu Państwa niedomagania lub uszczerbek zdrowia mniejszej wagi — nie powinna być przeoczona okoliczność, że tylko niektóre rodzaje służby wymagają szczególnego zwrócenia uwagi na stan zdrowia i pełną sprawność fizyczną kandydata. W innych rodzajach służby nazbyt rygorystyczne traktowanie kandydatów, o których mowa, nie powinno mieć miejsca.

II. (1) Taż ustawa z dnia 2 lipca 1937 r. zezwala w art. 3 ust. 5 na wypowiedzenie umowy o pracę, zawartej z uczestnikiem walk o niepodległość poza wypadkiem wyżej określonej niezdolności do pracy — tylko z ważnych przyczyn, a w szczególności:

a) co do pracowników umysłowych tylko z ważnych przyczyn w rozumieniu art. 32, 33, 36 i 37 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 35 poz. 323)

b) co do robotników tylko z ważnych powodów winy w rozumieniu art. 16, 18 i 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 324).

(2) Z powyższego wynika, że uczestnicy walk o niepodległość, o ile są zatrudnieni w charakterze pracowników kontraktowych, mają zapewnioną należytą ochronę prawa do pracy. Ponieważ jednak Państwo ma szczególny obowiązek zapewnienia pracy i utrzymania wszystkim osobom, które swą ideową działalnością przyczyniły się do odzyskania niepodległości, przeto również i wtedy, gdy stosunek służbowy takich osób ma charakter publiczno-prawny (mianowani na stałe lub do odwołania), zwolnienie ich ze służby powinno następować tylko wyjątkowo, z powodu szczególnie ważnych i niewątpliwie stwierdzonych okoliczności.

(3) Z uwagi, na to, że zachodziły wypadki nieprzestrzegania tej zasady, zarządzam, aby władze i urzędy, podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, przed zwolnieniem ze służby funkcjonariuszów, posiadających zasługi w działalności niepodległościowej, a pozostających w stosunku służbowym publiczno-prawnym, wyjednywały na to uprzednio moją zgodę, wyjąwszy wypadki, gdy rozwiązanie stosunku służbowego, nie posiadając charakteru swobodnej decyzji władzy, następuje:

a) na własną prośbę funkcjonariusza,

b) na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego,

c) na podstawie przepisu, mającego charakter kategorycznego nakazu, jak np. stwierdzenie w sposób przepisany trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do pełnienia służby, ujawnienie okoliczności nie dopuszczających mianowania itp.

(4) Okólnik Nr 25 z dnia 23 kwietnia 1937 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 11, poz. 79) uchyla się.

(—) Sławoj Składkowski
Minister.

(Przedruk z Dz. Ust. Min. Spr. W. nr 33, z dnia 10. XI. 1938)

OKÓLNIK Nr. 44

z dnia 8 listopada 1938 roku.

w sprawie przygotowań do obrony przeciwlotniczej w zakresie budownictwa.

(Nr BB. 21-5-177-38)

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Prezydenta m. st. Warszawy.

Wobec wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 278), normującego wymagania w zakresie regulacji i zabudowania osiedli oraz budownictwa prywatnego i publicznego w związku z przygotowaniem w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, jak również i tryb postępowania przy załatwianiu niektórych konkretnych spraw tego rodzaju wyjaśniam i zarządzam, co następuje:

A. Schrony przeciwlotnicze.

Obowiązek urządzania schronów przeciwlotniczych dotyczy tylko budynków nowowznoszonych, określonych bliżej w § 39 tegoż rozporządzenia. Brak tego obowiązku w odniesieniu do budynków mieszkalnych istniejących, jak również i w odniesieniu do wszelkich budynków, przeznaczonych do użytku publicznego, nie powinien jednak hamować urządzania schronów w budynkach tego rodzaju z inicjatywy właściciela budynku lub władzy, administrującej budynkiem lub przygotowującej w nim obronę przeciwlotniczą i przeciwgazową, stosownie do § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. o przygotowaniu w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej Państwa (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 73).

Zasady techniczno-budowlane, dotyczące urządzania schronów przeciwlotniczych, zostały określone w § 40 w związku z § 39 wymienionego na wstępie rozporządzenia tylko dla budynków nowowznoszonych, jednak w miarę możności powinny być stosowane również do budynków istniejących zwłaszcza, gdy znajdują oparcie w innych przepisach obowiązujących. Nadto przy ocenie projektów (planów) urządzenia schronów należy mieć na uwadze wytyczne techniczne Nr 869/1783/38 Inspektora Obrony Powietrznej Państwa.

Sprawę stosunków do właściciela w przypadkach, gdy chodzi o urządzanie schronów przeciwlotniczych w budynkach prywatnych zajmowanych przez urzędy administracji ogólnej, normuje okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 10 czerwca 1936 r. Nr Wojsk. O. P. L. G. 153/1.

B. Właściwość władz.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 278) nie narusza właściwości rzeczowej władz, powołanych w myśl prawa budowlanego do orzekania w sprawach udzielania pozwoleń na budowę i zatwierdzania pro-

jektów (planów) budynków i tylko w niektórych przypadkach przewiduje udział władz wojskowych w rozstrzygnięciach spraw budowlanych (np. § 20 i § 22 i inne).

Zatem władze określone w prawie budowlanym, jako rzeczowo właściwe, mają w zasadzie obowiązek stosować przepisy omawianego rozporządzenia całkowicie we własnym zakresie działania.

Proszę P. P. Wojewodów (P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i P. Prezydenta m. st. Warszawy) o wydanie stosownych zarządzeń.

Jednocześnie tracą moc obowiązującą poprzednio wydane zarządzenia w przedmiocie, uregulowanym w okólniku niniejszym.

(—) Sławoj Składkowski
Minister.

(Przedruk z Dz. Ust. Min. Spr. W. nr 33 z dnia 10. XI. 1938).

Unieważniam dowód osobisty Nr. 509634 A. wystawiony przez Magistrat Mysłowice dnia 23 czerwca 1933 r.
Katarzyna Grunwald.

Prenumerata: roczna **12 zł,** półroczna **6 zł,** kwartalna **3 zł,** miesięczna **1 zł.** Cena nr. pojedyńczego **30 gr.**
Gazeta wychodzi tygodniowo. — Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów „Gazety Urzędowej pow. katowickiego" należy wnosić do właściwych urzędów pocztowych lub Administracji niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru; późniejsze reklamacje będą uwzględnione tylko po uiszczeniu ceny reklamowanego numeru.

„Gazetę Urzędową pow. katowickiego" można zamawiać i zapłacić w wszystkich urzędach pocztowych.
Ogłoszenia: Ogłoszenia drukuje się po uiszczeniu całkowitej należności przy zamówieniu.

Tłoczono w Drukarni Siemianowickiej (wł. P. Pronobis) w Siemianowicach Śl. ul. Staszyca 17 — tel. 231-08.